

संपादकीय

'लालपरी'ची सुतलेली चाके

'प्रवासांच्या सेवेसाठी' हे ब्रीद असलेल्या राज्य परिवहन महामंडळाच्या (एसटी) सेवेत काळानुरूप बदल झाला, हे नाकारात येणार नाही. 'गाव तिथे एसटी' हे वाक्य अभिमानाने मिरविणाऱ्या महामंडळाने गेल्या दोन दशकांत 'शिवाई', 'शिवनेरी', 'शिवशाही', 'विठाई', 'अश्वमेध' आदी विविध नवांनी सेवा सुरु केल्या. इलेक्ट्रिक बस आणल्या. ज्येष्ठांपासून महिलांपर्यंत विविध घटकांसाठी सवलत योजना राबवितानाचा अॅनलाइन बुकिंगपासून अनेक सुविधाही सुरु केल्या.

आषाढी एकादशी, माहूर यात्रा, तुळजापूर यात्रा, उर्स, उन्हाळी सुठवा, सण, कोकणातील गणेशोत्सव या काळात 'एसटी'कडून फेच्या वाढवून सेवा दिली जाते. 'एसटी'च्या काही बस गळक्या असल्या, काहीमध्ये आसेच चांगली नसली, तरी सेवेतील सातत्यामुळे खासगीकणाऱ्या आजच्या काळात 'एसटी'ची लोकप्रियता टिकून आहे. 'एसटी'चे अधिकारी, कर्मचारी यांची मेहनत अणि सकारात्मक कार्यपद्धत यांचा यात म हत्त्वाचा वाटा आहे.

असे असले, तरी 'एसटी'ला सुधारण्यास मोठा वाब आहे. मागील सहा-सात वर्षांपासून भाडेतत्त्वावरील 'शिवशाही' सेवा अणि नवीन बसची आपल्या कार्यशाळेतील बांधणी बंद करणे या दोन गोष्टी 'एसटी'च्या व्यवस्थेवर तणाव निर्माण करणाऱ्या ठरल्या आहेत. बस बांधणी बंद केल्याने नवीन गाड्या मिळण्याची प्रक्रिया बंद झाली. मराठवाड्यात 'एसटी'च्या सेवेत असलेल्या पन्हास टक्केहून अधिक गाड्यांची दुरवस्था झाली आहे. सध्या पुणे, नागपूर आणि छत्रपती संभाजीनगर येथील कार्यशाळात जुन्या बसगाड्यांची पुनर्बांधणी केली जाते. नवीन बस मात्र बाहेरून बाधली जाते.

१९८२मध्ये एसटी महामंडळाच्या सेवेत 'एशियाड' बस दाखल झाली. या सेवेत तत्कालीन पंतप्रधान इंदिरा गांधी यांनी कौतुक केले होते. मात्र, ४२ वर्षांनंतरची सेवेची परिस्थिती पाहता फारसे समाधानकारक चिन्ना नाही. एसटी महामंडळाकडे कुशल कामगार; तसेच एसटी चालविण्यासाठी प्रशिक्षित अधिकारी असताना महाराष्ट्रपेक्षा अन्य राज्यांची बससेवा चांगली वाटते. कर्नाटकात असलेली व्होल्हो सेवा म हाराझात सुरु करण्याचा विचार आहे. त्यासाठी मंत्र्यांनी काही महिन्यांपूर्वी कर्नाटक दौरा केला. यापूर्वी आपल्याकडे 'व्होल्हो'चा प्रयोग झाला होता, तो पुढी राबविण्याचे ठरलेच तर ते मोठ्या शहरापुरते मर्यादित ठेवले पाहिजे. राज्यातील नागरिकांच्या आर्थिक परिस्थितीचा विचार करून निर्णय घेतला गेला पाहिजे. 'एसटी'ने 'मिडी' बसचाही प्रयोग केला. याशिवाय आता भाडेतत्त्वावर सात मीटरच्या इलेक्ट्रिक बस घेण्यात आल्या. त्यांत खमतेपेक्षा जास्त प्रवासी बसल्यास अडचणी आल्याचीही अनेक उदाहरणे समोर आली आहेत. सात मीटरच्या बसप्रमाणे पुढी 'मिडी' बसचा प्रयोगही राबविण्याचा प्रशासन विचार करीत आहे.

एसटी गाड्यांच्या दुरुस्तीसाठी कुशल काम गारांची गरज आहे. कायशाळेतील भर्ती किंवडे वर्षांपासून बंद आहे. 'आयटीआय' प्रशिक्षित शिकाऊ उमेदवारांच्या जीवावर सध्या 'एसटी'चे काम सुरु आहे. पुढील पाच वर्षांत नवीन २५ हजार एसटी आणण्याचा संकल्प प्रत्यक्षात आल्यास 'एसटी'ची सेवा आणखी मजबूत होईल. मात्र, त्यासाठी प्रबल इच्छाशक्तीची आवश्यकता आहे. सरकाराला 'एसटी' महामंडळाच्या आर्थिक बाजूचाही विचार करावा लागणार आहे.

'एसटी'ने प्रवास करणाऱ्यांची संख्या वाढली. मात्र, महसूली उत्पन्न त्या प्रमाणात वाढत नाही. सरकारने पैसे दिले तर कर्मचाऱ्यांचा पगार होतो. मेहनतीचे, हक्काचे पैसे मिळविण्यासाठी 'एसटी' कर्मचाऱ्यांना किंती काळ संघर्ष करावा लागणार, हा प्रश्न आहे. यापूढील काळात जास्त प्रयोग न करता, 'एसटी' प्रशासनाने प्रवाशांना नेमके काय हवे, याचा विचार करून सुविधा पुरविल्या पाहिजेत. प्रयोग करून 'एसटी'ची चाके तोट्याच्या चिखलात आणखी रुठवू नयेत, एवढीच अपेक्षा.

चला दोस्तहो मैत्रीवर्टी बोलू काही...

ज्यांच्या जवळ मनातील भाव व्यक्त करताना लज्जा संकोच वाटत नाही, खोटे बोलावेसे वाटत नाही, फसवावेसे वाटत नाही पाप-पुण्याची कबुली देण्यास मनकचरत नाही, ज्याला आपला पराक्रम कौतुकाने सांगावासं वाटतो, ज्याच्याजवळ पराभवाचे शल्य उघडे करायला कमीपणा वाटत नाही, ज्याच्या सुखदुःखाशी आपण एकरूप होऊ शकतो तो खरा मित्र आणि ती खरी मैत्री.

बंधना पलीकडले हे एक नाते असते. शब्दाचे त्याला बंधन नसते. दुःखाला तिथे थारा नसते अणि गोडवा मैत्रीत असतो.

जागातिक स्तरावर तीस जुलै रोजी मैत्री दिवस महणजेच फ्रेंडशिप डे साजरा केला जातो, परंतु भारतात अॅगस्टमध्ये येणाऱ्या पहिल्या रविवारी मैत्री दिवस साजरा केला जातो.

फ्रेंडशिप डे अर्थातच मैत्री दिवस. हा संपूर्ण जगात उत्साहात साजरा केला जातो, कारण असा एखादाच कोणी माणूस असेल ज्याला मित्र नाही, आणि ज्याला मैत्रीचे महत्व ही माहीत नाही. आपल्या सर्वांच्या आयुष्यात कमी किंवा अधिक प्रमाणात मित्र असतात, मित्रांसमवेत घालवलेला वेळ कोणास 'आवडणार नाही. विशेषत: बालपणातील मैत्री खूप घडू असते. ज्याची आठवण कायमची मनात राहते. मैत्रीच्या नात्यात जात धर्म वौरेला महत्व नसते अणि त्याचा अडथळा नसते त्या नात्याला एक खास महत्व आहे.

मैत्री एक असं नात आहे ज्याला एखादी व्यक्ती स्वतःच्या इच्छेन्सार निवडतो. बालपणात नकळत बरेच मित्र बनून जातात. ज्यामध्ये काही मित्र असेही असतात जे शाळेपासून ते कॉलेजपर्यंत साथ देतात तर काही चांगल्या आणि वाईट काळात देखील आपली मैत्री निभावतात. तथापि असे मित्र फारच कमी असतात जे आयुष्यभर आपली मैत्री जपतात. महणून मैत्री करताना आपण सावध असायला हवे.

आपण सहजच म्हणत असतो -समान गुणे व्यवसेशुच सख्या

मित्र असे असतात ज्यांचा सहवास आपल्या वर्तमान आणि भविष्यावर प्रभाव ठाकत असतात. वाईट सवय असलेल्या मित्रांचा सहवास आपल्याला आणि आपल्या भविष्यावाला खराब करतात, तर चांगली विचारसरणी आणि चांगल्या सवयी असलेले मित्र आपल्या व्यक्तिमत्वाला आणि आपल्या जीवनाला सुशेभित करण्यास मदत करतात.

आजकाल मित्रांना अनेक वर्गात विभागले आहेत जसं की एक सारखा छंद जोपासणारे मित्र, व्यवसायी मित्र, कामाच्या ठिकाणाचे मित्र, सोशल मीडियावर होणारे मित्र, फेसबुक, ईस्ट्राग्रामवरले मित्र, इत्यादी पण जे खरे मित्र असतात त्यांची आवड निवड एक सारखी असते. ते आपल्याला आयुष्याचा पदोपदी साथ देतात ते नेहमी च आपल्या चांगल्याचा विचार करतात. सोशल मीडियावरील मित्र करताना योग्य ती खबरदारी घेणे सध्या आवश्यक बाब झाली आहे. कारण अनेक वेळा फेसबुक

वरील मित्राचा चेहराच दिसत नसतो आणि बन्याच वेळा असलेला चेहराही वेगळाच असतो. त्यामुळे फसवणूक होण्याची आणि फसवण्याची शक्यताही असते. राजकीय क्षेत्रातही मित्र महणून उल्लेख केला जातो पण राजकारणात कोणीच काणाचा मित्रही नाही तर शब्दूर्धी नाही. कारण शब्दू असणारा मित्र होतो आणि मैत्री असणारा शब्दू होतो असे काहीतरी आहे त्यामुळे त्यांच्या बाबतीत मैत्री दिवस लागू होणार नाही असे वाटते.

आपल्या आयुष्यात देखील कोणी खरामित्र असेल तर त्याला मैत्री दिवसाच्या या खास प्रसंगी आपल्या त्या खास मित्राला तो खास असल्याची जाणीव नक्कीच करून देत असतो. हा दिवस आपल्या जिवलग मित्रांसंह साजरा केले जातो. बरेच लोकं हा दिवस आपल्या मित्रांसंह साजरा करण्यासाठी विविध घटकांसाठी सवलत योजना राबवितानाचा अॅनलाइन बुकिंगपासून अनेक सुविधाही सुरु केल्या.

या दिवशी मैत्रीचे निरनिराळ्या प्रकारचे आकर्षक धागे, शुभेच्छापत्र, आता काही वर्षांपासून वाँट्सूप वर

शुभेच्छा संदेश, फेसबुकवर संदेश दिले जातात.

एकवित्र भोजनाचे बेत आखले जातात.

एकमेकांना पासून दुरु असतील तर फोन वरून बोलून जवळीक साधली जाते.

भारतात मैत्री दिवस आॅगस्ट महिन्याच्या पहिल्या रविवारी साजरा करतात.

अमेरिकेत सरकारने एका माणसाला ठार मारले. त्याचा एक मित्र होता, त्याला मित्रांचे परमणाचे दुःख झाल्याने जीवन संपवले. त्याच्या स्मरणार्थ हा दिवस १९३५ पासून मित्रात दिवस फ्रेंडशिप डे साजरा होऊ लागला. मैत्री कशी असते ह्या विषयीच्या दोन गोष्टी खाली घडू असते....

जेव्हा छ. शिवाजी महाराजांनी किल्ले

हाती घेण्याची मोहीम चालवली तेव्हा

प्रत्येकवेळी तानाजी आघाडीवर होते.

शिवाजी महाराजांच्या सैन्यात अनेक

शूरवीर असतानाही जेव्हा कोंडाणा जिंकून

आणण्याची वेळ आली तर महाराजांच्या

मनात एकच नाव होते ते म्हणजे तानाजी

मालुसेरे.

इतिहासातील हे युद्ध सिंहगडी लढाई म्हणून नोंदवले गेले आहे. तेव्हा ते कोंडाणा मैत्रींचे परममित्र तानाजी मालुसे

